

Чи назріває новий Майдан?

Результати моніторингу протестів, репресій та поступок за
серпень 2014 року

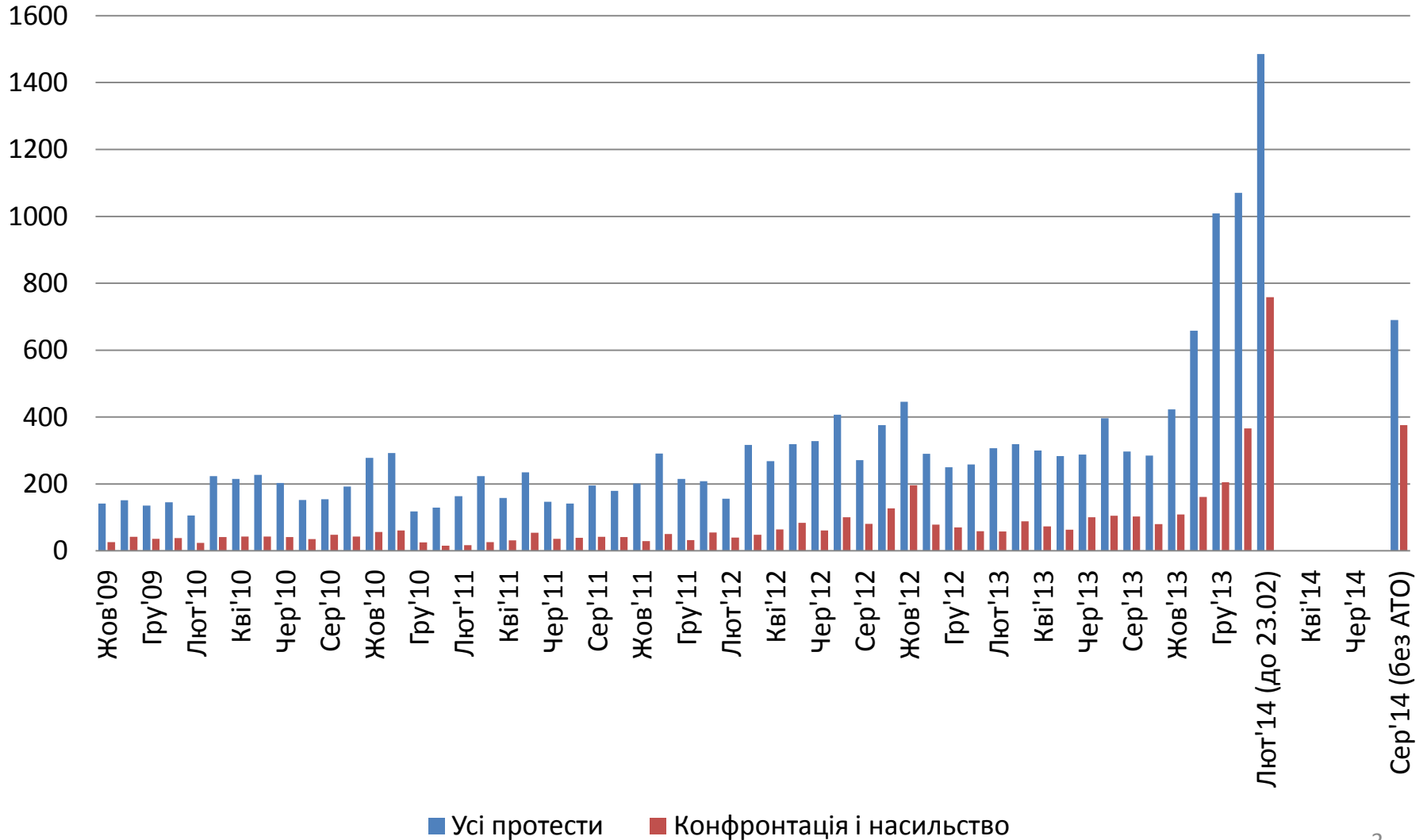
Підготовлено Центром соціальних і трудових досліджень
за підтримки [Міжнародного фонду “Відродження”](#) та
[Національного фонду підтримки демократії](#)

Підсумок

У звіті представлені результати систематичного дослідження протестів, репресій та перемог протестувальників в Україні за серпень 2014 року. Цей місяць вирізнявся дуже високою протестною активністю в Україні, яка, однак, носила переважно характер патріотичної мобілізації. Ця мобілізація цілком безпечна для влади, адже відсуває на другий план конкретні вимоги Майдану (щодо люстрації, боротьби з корупцією та захисту громадянських свобод), а також і соціально-економічні проблеми, які загострюються політикою уряду. Це ще не означає, що соціальні питання та питання конкретних політичних реформ не можуть бути поставлені на порядок денний у близькому майбутньому масовою протестною хвилею, однак це навряд може статися поки не спаде патріотична мобілізація і увага не перемикнеться з зовнішнього ворога на внутрішні українські проблеми. Водночас фіксується надзвичайно високий рівень радикальних протестів, а рівень репресій перевищує домайданівські показники 2013 року за правління Януковича (навіть якщо не враховувати бойові дії на Донбасі).

З повним викладом основних результатів дослідження можна ознайомитися у **прес-релізі Центру соціальних і трудових досліджень від 11 вересня 2014 р.** за посиланням: <http://www.cedos.org.ua/uk/releases/39>.

Кількість протестних подій

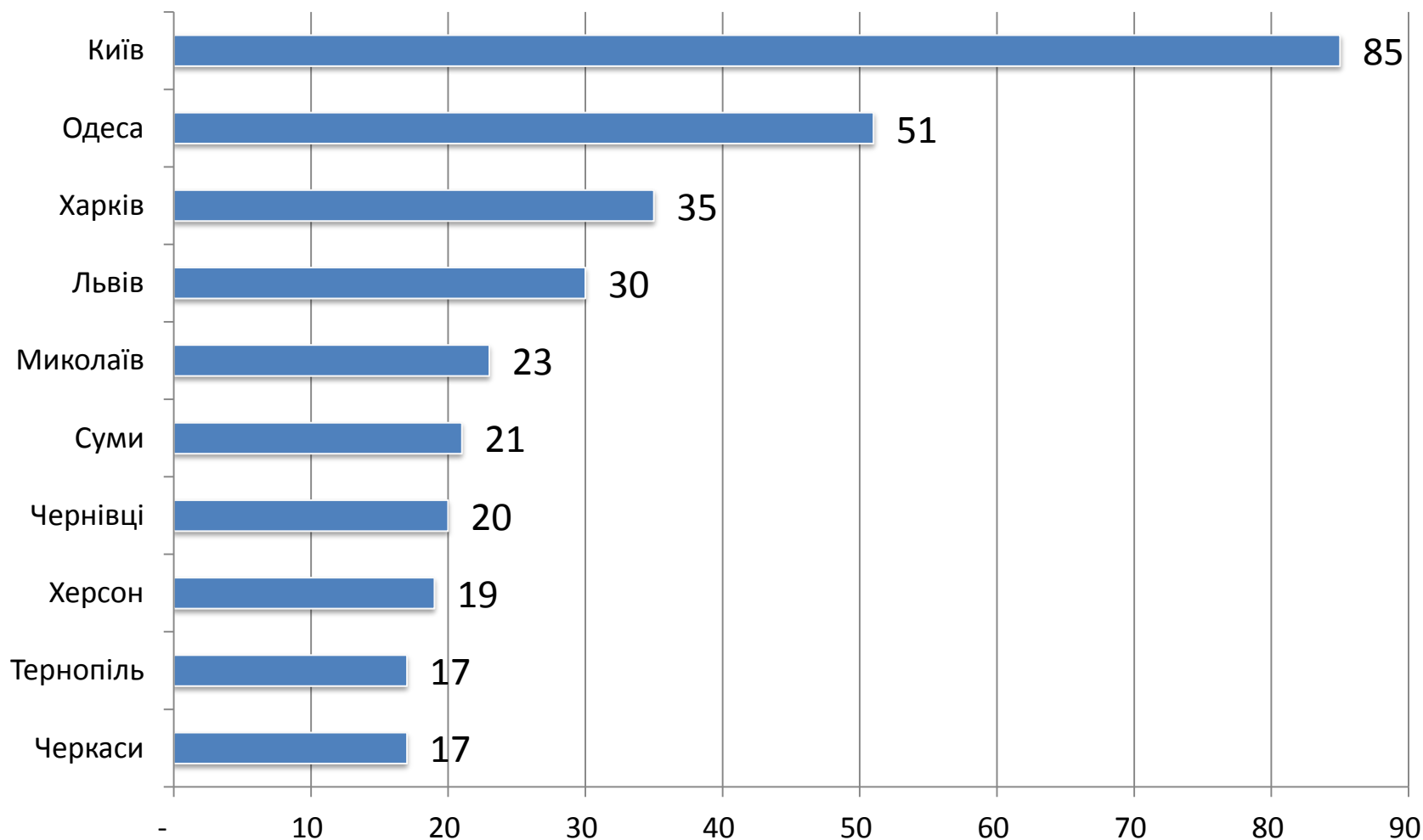

Регіональний розподіл протестів*

	Серпень 2014		2013 до Майдана	
	К-ть подій	Частка	Середньомісячна к-ть подій	Частка
Центр	159	23%	60	19%
Крим	12	2%	15	5%
Донбас	30	4%	32	10%
Схід	98	14%	32	10%
Київ	85	12%	55	17%
Південь	117	17%	58	18%
Захід	181	27%	69	22%
	682	100%	320	100%

* До регіонального розподілу не включені події «загальноукраїнського» характеру, тобто такі, які в принципі неможливо було локалізувати у конкретному населеному пункті

ТОП-10 міст з найбільшою кількістю протестів у серпні

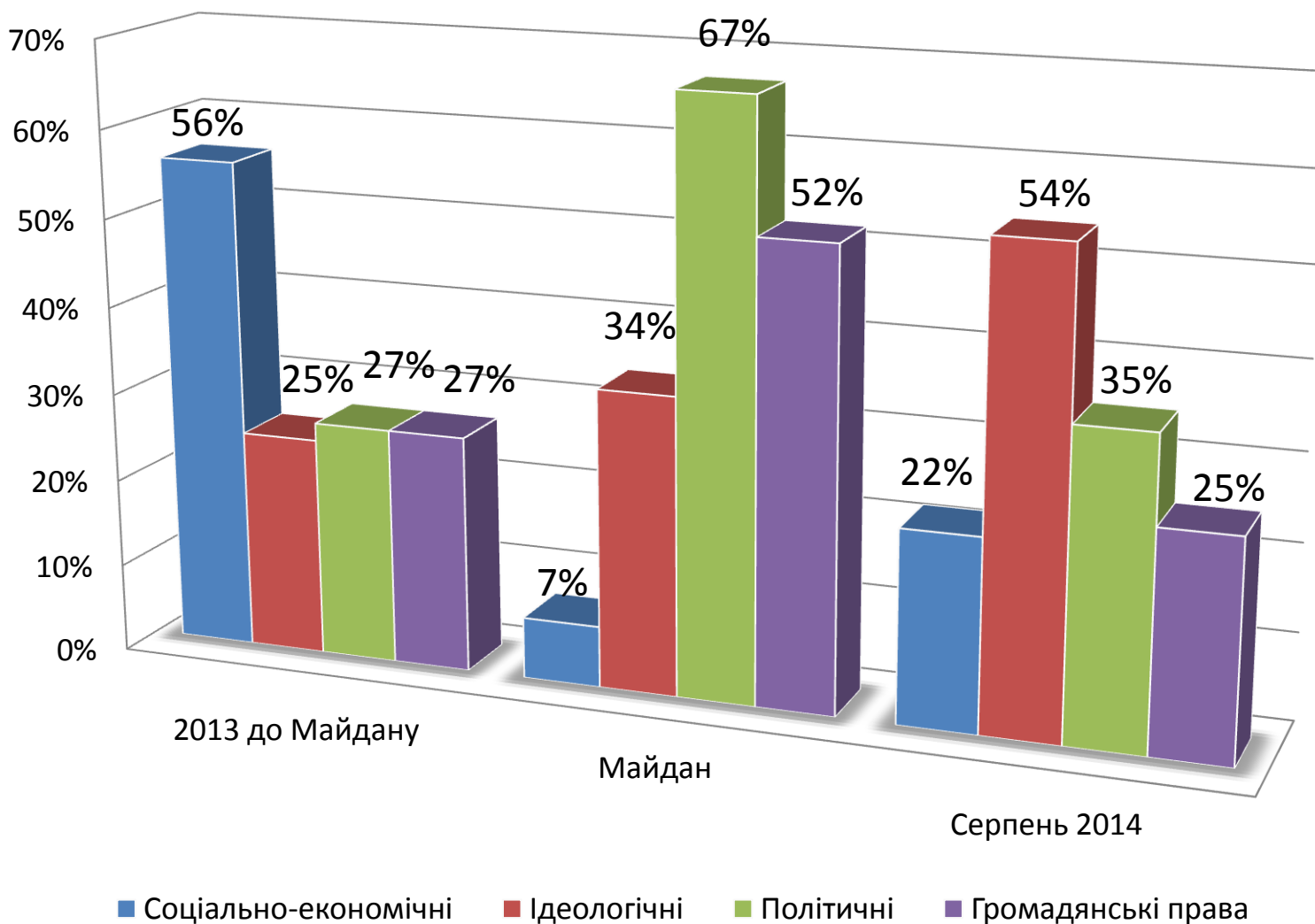

Повідомлена кількість учасників протестів

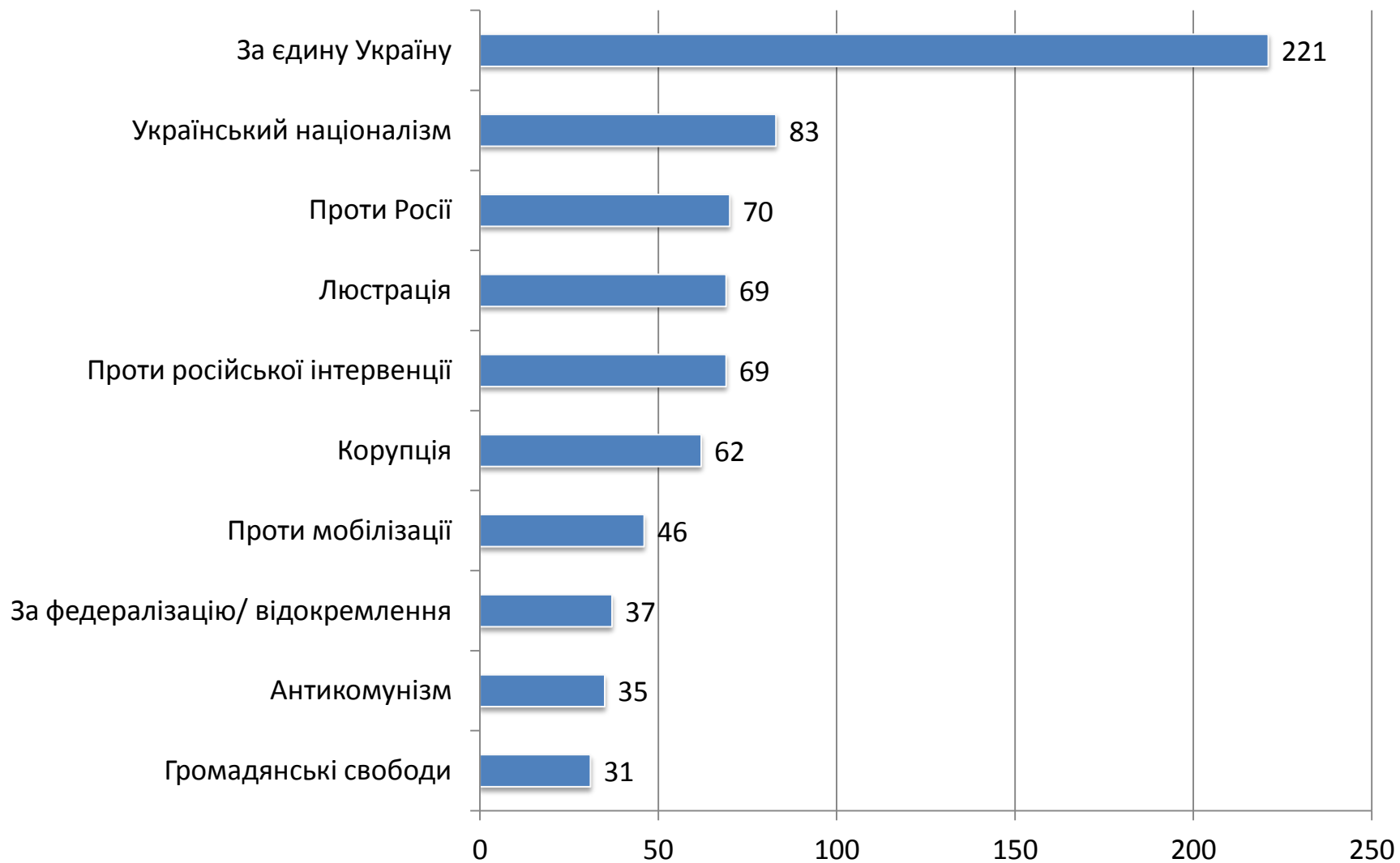
	2013 до Майдану		Майдан		Серпень 2014	
	К-ть подій	Частка	К-ть подій	Частка	К-ть подій	Частка
<10	389	11%	352	9%	66	10%
<100	1 560	46%	1 064	27%	220	32%
<1000	520	15%	854	22%	59	9%
<10000	103	3%	333	8%	11	2%
<100000	15	0%	29	1%	0	0%
>100000	0	0%	5	0%	0	0%
Невідомо	841	25%	1 313	33%	334	48%
Разом	3 428	100%	3 950	100%	690	100%

Тематика протестів: патріотична мобілізація замість соціального вибуху

ТОП-10 найчастіших тематик протестів у серпні (Україна вцілому, к-ть подій)

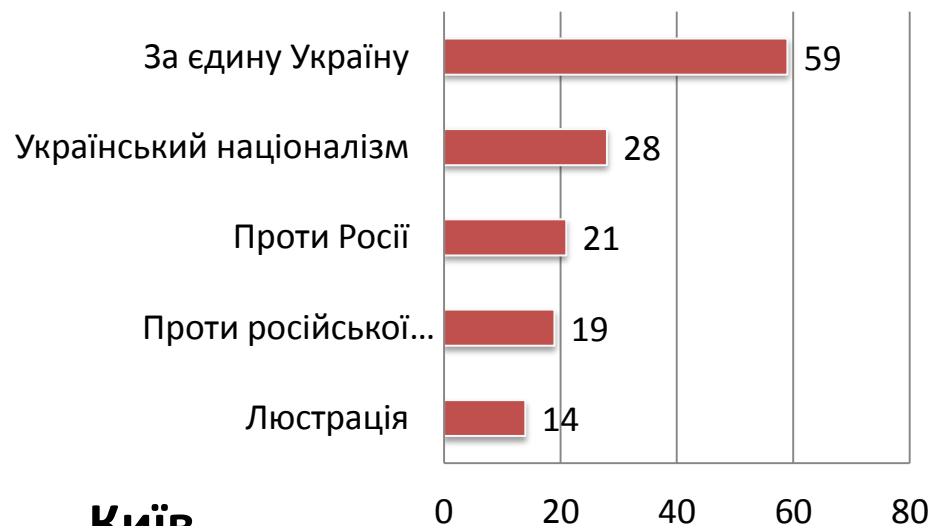

ТОП-5 найчастіших тематик протестів у серпні в регіонах (к-ть подій)

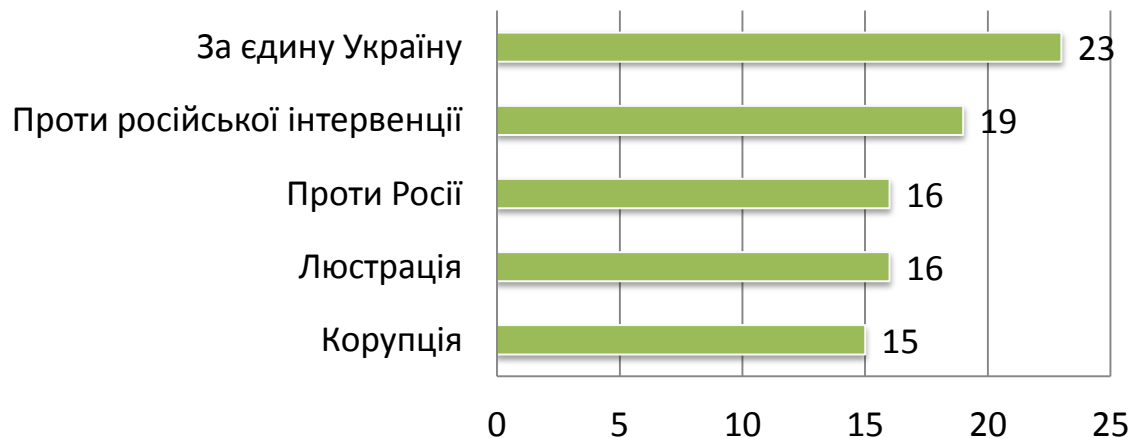
Захід

Центр

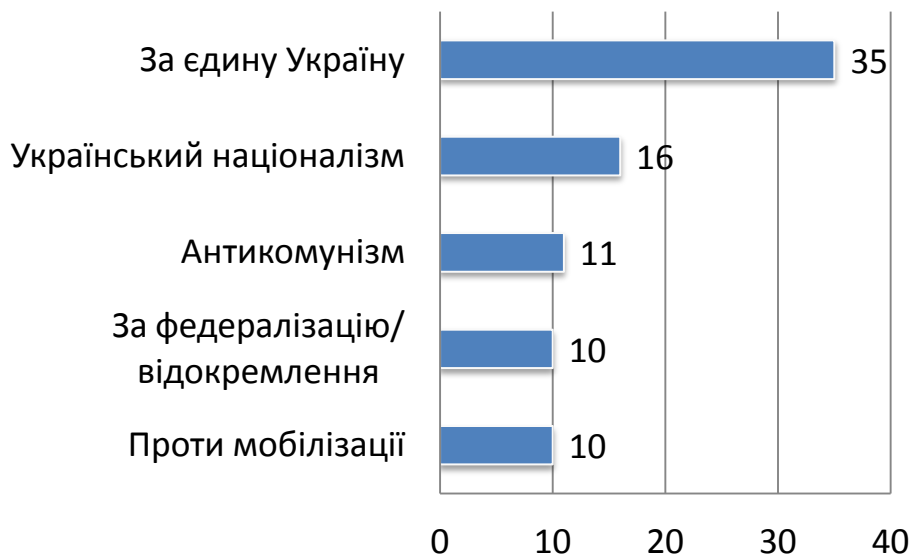

Київ

ТОП-5 найчастіших тематик протестів у серпні в регіонах (к-ть подій)

Схід

Південь

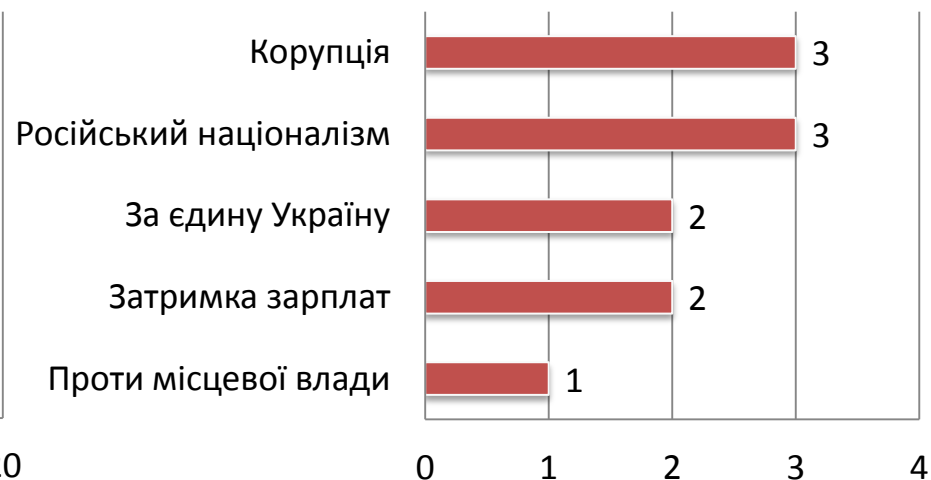

ТОП-5 найчастіших тематик протестів у серпні в регіонах (к-ть подій)

Донбас

Крим

Тактики протестів

	2013 до Майдану		Майдан		Серпень 2014	
	К-ть подій	Частка	К-ть подій	Частка	К-ть подій	Частка
Конвенційні	2 504	73%	2 546	64%	314	46%
Конфрон- таційні	661	19%	905	23%	274	40%
Насильницькі	263	8%	499	13%	102	15%
Разом	3 428	100%	3 950	100%	690	100%

Тактики протестів у серпні 2014 у регіонах*

Регіон	Конвенційні	Конфронтаційні	Насильницькі	Разом
Центр	69	73	17	159
Крим	9	1	2	12
Донбас	12	9	9	30
Схід	52	26	20	98
Київ	40	26	19	85
Південь	51	38	28	117
Захід	81	95	5	181
Разом	314	268	100	682

* До регіонального розподілу не включені події «загальноукраїнського» характеру, тобто такі, які в принципі неможливо було локалізувати у конкретному населеному пункті

Реакції на протести та інші репресії

	2013 до Майдану		Майдан		Серпень 2014	
	К-ть подій	На 100 протестів	К-ть подій	На 100 протестів	К-ть подій	На 100 протестів
Негативні реакції	604	18	1 075	27	160	23
Інші репресії	199	6	251	6	68	10
Позитивні реакції	155	5	263	7	19	3
Протести	3 428	-	3 950	-	690	-

Реакції на протести та інші репресії у серпні 2014 року у регіонах*

Регіон	Негативні реакції	Інші репресії	Позитивні реакції	Протести
Центр	27	7	4	159
Крим	3	25	1	12
Донбас	2	1	0	30
Схід	33	13	1	98
Київ	19	6	0	85
Південь	50	2	6	117
Захід	20	12	7	181
Разом	154	66	19	682

* До регіонального розподілу не включені події «загальноукраїнського» характеру, тобто такі, які в принципі неможливо було локалізувати у конкретному населеному пункті

ЦЕНТР
ДОСЛІДЖЕННЯ
СУСПІЛЬСТВА

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТИПОЛОГІЯ ПОДІЙ

Методологія дослідження

Джерела моніторингу

У 2013-2014 р. кодування протестів, репресій і поступок здійснювалося на основі моніторингу щоденних новин більш ніж 190 загальнонаціональних, обласних та активістських сайтів. Повний опис методології проекту, кодувальної схеми та список джерел моніторингу доступні за посиланням <http://www.cedos.org.ua/protests>, як і бази даних закодованих подій та повних текстів повідомлень за 2013 р.

Загальні принципи кодування

Основна одиниця кодування — *протестна подія*, яка визначається за наступними критеріями:

- 1) присутня політична або соціальна вимога чи критика;
- 2) носить характер дії (тобто не є суто вербальною) публічного характеру;
- 3) здійснена групою людей або однією людиною, котрі не входять до органів центральної влади;
- 4) відомо населений пункт на території України, де трапилася подія, і хоча б приблизно відома дата події (з точністю до місяця).

Окрім, протестів до бази вносяться наступні типи подій

- Позитивні реакції на протести (поступки) – практичні дії спрямовані на повне або часткове задоволення вимог протестувальників. Не вносяться обіцянки задовольнити вимоги, але вносяться офіційні накази, постанови, розпорядження спрямовані задоволення вимог протестувальників, незалежно від того, чи були вони в кінцевому рахунку виконані чи ні.
- Негативні реакції на протести (репресії) – практичні дії, спрямовані на перешкодження або придушення протестних дій, тиск на протестувальників, як у фізичній формі, так і в юридичній, як з боку держави, так і недержавних структур-цілей протесту.
- Інші репресії (початок систематичного кодування з 28 липня 2012) - практичні дії з боку держави або приватних компаній, спрямовані на перешкодження або придушення критичної або опозиційної соціально-політичної діяльності, яка не підпадає під визначення протестної події.

Кожна подія кодується окремо, навіть якщо вона пов'язана з попередньою, крім деяких надзвичайно типових послідовностей подій. Кодуються тільки події, що вже *сталися* згідно з повідомленням ЗМІ. Однак, кодуються *невдалі спроби протестних дій*, яким завадили правоохоронні органи. Не вносяться протестні дії, скасовані протестувальниками через заборону суду. Багатоденна подія вважається однією подією незалежно від її тривалості.

Типологія подій та довідкова інформація

Регіони України об'єднують наступні області:

Центр: Житомирська, Київська, Чернігівська, Сумська, Вінницька, Черкаська, Кіровоградська, Полтавська;

Крим: АР Крим та м. Севастополь;

Схід: Харківська, Дніпропетровська, Запорізька;

Донбас: Донецька, Луганська;

Київ: м. Київ;

Південь: Одеська, Миколаївська, Херсонська;

Захід: Волинська, Рівненська, Львівська, Тернопільська, Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська.

За **тактикою** ми розділяємо протести на три категорії:

конвенційні – відомі і загальноприйняті форми протесту, які не здійснюють безпосередній тиск на цілі протесту, наприклад, пікети, мітинги, демонстрації, перформанси;

конфронтаційні – протестні дії, що передбачають безпосередній тиск на цілі протесту («пряма дія»), але не супроводжуються завданням безпосередньої шкоди людям або майну, наприклад, блокування, перекивання руху, страйк, голодування;

насильницькі – протестні дії із завданням (або погрозою завдання) безпосередньої шкоди людям або майну, наприклад, побиття або вандалізм.

Центр соціальних і трудових досліджень – створений у 2014 році незалежний некомерційний центр з аналізу соціально-економічних проблем, колективних протестів, трудових відносин і конфліктів. З серпня 2014 року включає команду, яка з 2009 року здійснювала проект моніторингу протестів, репресій і поступок у Центрі дослідження суспільства, але була змушена його покинути через принципові розходження у баченні подальшого розвитку цієї організації.

Наші контакти:

info@cslr.org.ua

+38 097 3964499

(Володимир Іщенко)